

[Undervisningsministeren.]

klagerne omhandlede. Jeg tror, det er grunden til, at der nu kun rent undtagelsesvis fremkommer kritik over aftenskolens kursus, og at der under de mange forhandlinger, vi i undervisningsministeriet har ført med amsundgdomsnævn og med kommunale repræsentanter ved forberedelsen af lovforslaget om revision af ungdomsskoleloven, det lovforslag, jeg har fremsat, og som er til behandling her i dag, ikke er kommet nogen kritik til orde af det undervisningsmæssige indhold i aftenskolen. Aftenskolen skal stå som et tilbud, som samfundet er interesseret i bliver benyttet af så mange som muligt, og således at ingen holdes borte af økonomiske grunde. Jeg tror, man står sig ved at fastholde denne hævdvundne demokratiske linje.

Efter venstres og de konservatives forslag er det skolerne eller kommunerne, der kan bestemme, om undervisningen skal være gratis. Jeg tror, som jeg allerede har sagt det, at det overvejende antal skoler og kommunalbestyrelser vil bibeholde den gratis undervisning. Forslaget vil derfor meget let medføre stor ulighed for befolkningen fra kommune til kommune, hvis enkelte kommuner, enkelte skoler gennemfører en anden ordning; det anser jeg også for uheldigt. Og hvis det er de store kommuner med de mange aftensskoler, der opretholder den gratis undervisning, bliver den samlede besparelse for det offentlige kun meget lille.

Det, jeg mener der kunne være tale om med hensyn til betaling for deltagelse i aftensskoleundervisning, var, at de indskrivningspenge, som aftenskolen kan opkræve, måske kunne forhøjes lidt, og pengene så som hidtil gik til aftenskolens egne formål. Men jeg mener, som jeg allerede har sagt, at vi principielt bør fastholde den hidtil fulgte linje med gratis undervisning, et standpunkt, som alle politiske partier hidtil har været ganske enige om.

Formanden: Det ærede medlem hr. Justesen har ordet som ordfører for forslagsstillerne til det under dagsordenens punkt 9 opførte lovforslag.

Justesen: Folketinget har i de senere år på flere forskellige områder beskæftiget sig med undervisning og undervisnings-

forhold. Vi har ændret folkeskoleloven, vi har haft spørgsmålet om lærlingeforhold, om tekniske skoler og om de højere skoler til revision. Det er derfor naturligt, at turen nu kommer til nogle af de grupper, der ikke omfattes af de andre love.

Det lovforslag, som er fremsat af undervisningsministeren, forsøger at skabe rammen om en undervisning af de 14—18-årige for dermed at være med til at lette overgangen fra skolegang til erhvervs-mæssig beskæftigelse, idet den vil komme til at ske mere gradvis end hidtil. Denne opgave tilgodeses såvel ved de forskellige former under aftenskoleloven som ved de former, vi har kendt tidligere inden for det frie undervisnings- og oplysningsarbejde, som i overvejende grad varetages af efterskoler o. lign.

Lovforslagets sigte må jo være at give de 14—18-årige, dem, der ikke ved en videregående skolegang i eksamensklasse el. lign. eller ved indtræden i et eller andet fag modtager undervisning, kundskaber ud over dem, de har modtaget i barneskolen, og jeg tror, at dette er tiltrængt. Vi har måske, i højere grad end rimeligt er, beskæftiget os med den højere uddannelse, vi har favoriseret denne på den praktiske uddannelses bekostning. Jeg tror, en begrundelse mere må siges at være den, at mange unge måske for øjeblikket tilbringer en delvis tilfældig og planløs ungdomstid. Gennem denne lovgivning har man mulighed for at give disse unge tilbud af forskellig art.

I mange år har disse forskellige former for frivilligt oplysningsarbejde og folkeoplysende virksomhed givet denne form for ungdomsundervisning, og det har været af afgørende betydning og øvet en stor indflydelse på udviklingen lige fra dens start i Rødning i 1844, og det gælder fremdeles. Det er en speciel dansk form, særegen i sin karakter, men den passer til os, fordi den bygger på et grundlag, der er tilvejebragt gennem frivilligt folkeligt oplysningsarbejde. Det er ikke startet af staten, det er et folkeligt oplysningsarbejde, der er kommet fra de enkelte, fra de folkelige rørelser i by og på land, og der vil blive bygget videre herpå.

Ministerens lovforslag omfatter adskillige områder. Det vedrører skolelovens 8. og 9. skoleår, de forskellige former for al-